

कक्षा - आचार्यः
विषयः - ज्योतिषम्
ज्योतिषम् (भागः - I)

सत्रार्द्धम् : प्रथमम्

पत्रम् : प्रथमम्

गूढाङ्कः	प्रश्नपत्र-क्रमाङ्कः	एककम्	पाठ्यग्रन्थः - कुण्डली निर्माणम् (भारतीयकुण्डलीविज्ञानम् 1-2)	पूर्णाङ्कः	अवधि:	थेपोड़िकः
			पाठ्यांशः - प्रथमद्वितीयभागो	१००	१० होरा:	४
	१		पञ्चाङ्गपरिचयतः चालनपर्यन्तम्, ग्रहस्पष्टीकरणपर्यन्तम् विशेषकबलसाधनपर्यन्तम्।	२०	२२ होरा:	१
	२		षड्वार्गविचारः (होरा-द्वेष्काण-सप्तमांश-नवमांश-द्वादशांश- त्रिशांशाः) नैसर्गिक-तात्कालिक-पञ्चप्राप्तैत्रीचक्रम्, सप्तवार्गविचारः, रेखाष्टकविचारः, अवस्थात्रयविचारः।	२०	२३ होरा:	१
	३		सूर्यादिग्रहाणाम्, अष्टकवर्गनिरूपणम्, मध्यमायुः साधनम्, स्पष्टायुद्यायसाधनम्, स्पष्टायुक्तक्रमः। ग्रहाणामुच्चनीचविभागः, ग्रहाणामुच्चवरिसमाधनम्।	२०	२२ होरा:	१
1003.1	प्रथमम्	४	विशेषतीदशासाधनम्, अन्तर्दशासाधनम्, अष्टोत्तरीदशासाधनम्, योगिनीदशासाधनम्, प्रत्यन्तरदशासाधनम्, कारकविचारः, (चरस्थिरकारकः) कारकांशलग्नम्, ग्रहाणां विभिन्नावस्थाः, पारिज्ञातादिवर्गविचारः।	२०	२३ होरा:	१
			आन्तरिकमूल्याङ्कनम् १. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तकार्यम् / प्रायौगिकम् २. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी / शास्त्रपरिचर्चा ३. शिक्षणस्रोतसामग्र्याः च्यन्ते प्रबन्धनञ्च ४. उपस्थितिः ७५% = ०१ अङ्कः ७६%-८०% = ०२ अङ्कौ ८१%-८५% = ०३ अङ्का: ८६%-९०% = ०४ अङ्का: ९१% तः अधिकम् = ०५ अङ्काः।	अङ्काः: ०५ अङ्काः: ०५ अङ्काः: ०५ अङ्काः: ०५ २०		

सहायकपुस्तकानि :-

- 1. भारतीयकुण्डलीविज्ञानम्
- 2. भारतीयज्योतिषम्
- 3. विद्यापीठपञ्चाङ्गम्
- 4. संस्कृत साहित्य का बृहद् इतिहास (ज्योतिष खण्ड)
- 5. भारतीय कुण्डली विज्ञान
- 6. ज्योतिष-बोध एवं भारतीय कुण्डली विज्ञान
- 7. कुण्डली दर्पण
- 8. भोजराज पञ्चाङ्ग
- 9. भारतीय ज्योतिष

- मीठालाल हिमतराग ओझा, देवर्षि प्रकाशन, वाराणसी।
- शिवनाथ झारखण्डी, उत्तरप्रदेश हिन्दी संस्थान, लखनऊ।
- श्रीलालबहादुरशास्त्रिराष्ट्रीयसंस्कृतविद्यापीठम्, नवदेहली।
- उत्तरप्रदेश संस्कृत संस्थान, लखनऊ।
- डॉ. सुरकान्त झा, चौखम्बा संस्कृत सीरिज ऑफिस, वाराणसी
- पं. कमलाकान्त ठाकुर, भारतीय विद्या प्रकाशन, नई दिल्ली
- रमेशचन्द्र शुक्ल, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी
- राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान, भोपाल परिसर (म. प्र.)
- नेमिचन्द्र शास्त्री, भारतीय ज्ञानपीठ, लोदी रोड, नई दिल्ली

कक्षा - आचार्यः
विषयः - ज्योतिषम्
स्वरशास्त्रम् (भागः - I)

सत्रार्द्धम् : प्रथमम्

पत्रम् : द्वितीयम्

गूढाइकः	प्रश्नपत्र-क्रमांकः	एककम्	पाठ्यग्रन्थः - स्वरशास्त्रम् (पञ्चस्वराः)	पूर्णाइका:	अधिः	श्रेयोऽइकः
1003.2	द्वितीयम्		पाठ्यांशः - त्रिपताकिचक्रविचाराध्यायतः मृत्युयोगपर्यन्तम्	१००	१० होराः	५
		१	त्रिपताकिचक्रविचाराध्यायः - त्रिपताकिचक्रस्थापनम्, त्रिपताकिचक्रे अंकस्थापनम्, त्रिपताकिचक्रे ग्रहस्थापनम्, ग्रहाणां सौम्यकूरताकथनम्, दण्डेशनिर्णयः, शुभदण्डेशफलम्, अशुभदण्डेशफलम्, दिवादण्डेशानयनम्, रात्रिदण्डेशानयनम्।	१६	१८ होराः	१
		२	आयुर्दायविचाराध्यायः - आयुर्दायविचारः, वर्णेशविधिः, केतुपताकिचक्रनिर्माणम्, केतुपताक्यां वर्षफलविषयकं शुभाशुभत्वम्, अन्तर्दर्शानयनम्, प्रत्यन्तर्दर्शानयनम्, गुरुकुण्डलीनिर्माणम्, गुरुकुण्डल्यां शुभाशुभवर्षफलम्।	१६	१८ होराः	१
		३	पञ्चस्वराणां फलविचाराध्यायः - पञ्चस्वराणां क्रमः, पञ्चस्वराणां फलम्, तिथिनक्षत्राशिफलम्।	१६	१८ होराः	१
		४	संवत्सरस्वरम्, संवत्सरस्वराणां फलानि, वर्षगणितसाधनम्, कर्मादिकाष्ठसाधनम्, जलादिकाष्ठसाधनम्।	१६	१८ होराः	१
		५	अरिष्टविचाराध्यायः - निधनस्य षोडशयोगः, बालारिष्टविचारः, पितुररिष्टविचारः, पुस्तीजन्मज्ञानम्, अड्गभड्गयोगः, काणयोगः, घातकयोगः, जलजन्तुसर्पेण च मृत्युयोगः।	१६	१८ होराः	१
			आन्तरिकमूल्याङ्कनम् १. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तकार्यम् / प्रायौगिकम् २. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी / शास्त्रपीचर्या ३. शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च ४. उपस्थितिः ७५% = ०१ अङ्कः ७६%-८०% = ०२ अङ्कौ ८१%-८५% = ०३ अङ्काः ८६%-९०% = ०४ अङ्का; ९१% तः अधिकम् = ०५ अङ्काः।	अङ्काः ०५ अङ्काः ०५ अङ्काः ०५ अङ्काः ०५ २०	-	-

सहायक पुस्तकानि -

1. पञ्चस्वराः
2. पञ्चस्वराः
3. शिवस्वरोदयः
4. शिवस्वरोदयः
5. सिद्ध विद्या स्वरोदयविज्ञान
6. स्वरोदय के चार रूप

- डॉ. सत्येन्द्र मिश्र, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी
- प्रो. नागेन्द्र पाण्डेय, वाराणसेय संस्कृत संस्थान, जगत गंज, वाराणसी
- अभय कात्यायन, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी
- पं. मिहिर चन्द्र, खेमराज श्री कृष्णदास प्रकाशन, बाम्बई
- योगीराज यशपाल, रणधीर प्रकाशन, हरिद्वार
- बाबा अनुराग दास, रणधीर प्रकाशन, हरिद्वार

कक्षा - आचार्यः
विषयः - ज्योतिषम्
ज्योतिषम् (भागः - II)

सत्राद्वृत्तम् : प्रथमम्

पत्रम् : तृतीयम्

गुदाइकः	प्रश्नपत्र-क्रमाइकः	एककम्	पाठ्यग्रन्थः - फलदीपिका	पूर्णाइकः	अवधि:	श्रेयोइकः
			पाठ्यांशः - (आदितः चतुर्दशाध्यायपर्यन्तम्)	१००	१० होरा:	५
		१	भूमिका, प्रथम-द्वितीयाऽध्यायायौ।	१६	१८ होरा:	१
		२	तृतीय-चतुर्थ-पञ्चमाऽध्यायाः।	१६	१८ होरा:	१
		३	षष्ठ-सप्तम-अष्टमाऽध्यायाः।	१६	१८ होरा:	१
		४	नवम-दशम-एकादशाऽध्यायाः।	१६	१८ होरा:	१
		५	द्वादश-त्रयोदश-चतुर्दशाऽध्यायाः।	१६	१८ होरा:	१
1003.3	तृतीयम्		आन्तरिकभूम्याइकनम् १. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तकार्यम् / प्रायौगिकम् २. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी / शास्त्रपरिचय ३. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च ४. उपस्थितिः $75\% = 0.1 \text{ अइकः}$ $76\%-80\% = 0.2 \text{ अइकौ}$ $81\%-85\% = 0.3 \text{ अइकः}$ $86\%-90\% = 0.4 \text{ अइकः}$ $91\% \text{ तः अधिकम्} = 0.5 \text{ अइकः।}$	अइकः: ०५ अइकः: ०५ अइकः: ०५ अइकः: ०५ २०	-	-

सहायक पुस्तकानि -

1. फलदीपिका
2. फलदीपिका
3. फलदीपिका
4. फलदीपिका
5. सरलज्योतिष फलदीपिका
6. संस्कृत वाङ्मय का बृहद् इतिहास (ज्योतिष खण्ड)

- डॉ. हरिशंकर पाठक, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी
- गोपेश कुमार ओझा, मोती लाल बनारसी दास, नई दिल्ली
- डॉ. सुशील अग्रवाल, अग्रवाल पब्लिसर्स, नई दिल्ली
- डॉ. सुरेश चन्द्र मिश्र, रंजन पब्लिकेशन्स, दिल्ली
- भृगुनाथ मिश्र, रणधीर प्रकाशन, दिल्ली
- उत्तर प्रदेश संस्कृत संस्थान, लखनऊ

कक्षा - आचार्यः
विषयः - ज्योतिषम्
सामुद्रिकशास्त्रम् (भागः - I)

सन्नार्द्धम् : प्रथमम्

पत्रम् : चतुर्थम्

गूढाइकः	प्रश्नपत्र-क्रमाइकः	एककम्	पाद्यग्रन्थः - सामुद्रिकशास्त्रम् (सचित्रसामुद्रिकरहस्यम्)	पूर्णाइका:	अधिः	ब्रेयोडइकः
003.4	चतुर्थम्		पाद्यांशः -	१००	१० होरा:	५
			१ सामुद्रिकशास्त्रस्य वैशिष्ट्यम्, शरीराङ्गवर्णनम्, रेखालक्षणम्, नखशिखवर्णनं फलानि च ।	१६	१८ होरा:	१
			२ प्रमदालक्षणम्, प्रमदानखशिखवर्णनम्, मृगपुरुषलक्षणम्, तुर्गपुरुषलक्षणम्, वृषभपुरुषलक्षण् ।	१६	१८ होरा:	१
			३ पद्मिनीलक्षणम्, चित्रिणीलक्षणम्, हस्तिनीलक्षणम्, शंखिनीस्तीलक्षणम् ।	१६	१८ होरा:	१
			४ सधवा-विधवा-पुंश्लीलक्षणम्, देवचिह्नानि, देवीचिह्नानि, करतले दिग्-ग्रह-राशिस्थानानि, करतललक्षणानि, रेखायाः लक्षणानि फलानि च ।	१६	१८ होरा:	१
		५	महिलार्थरुदनपरदोरयोगः, कष्टकरविवाह-अनेकभार्या-विवाह-दाम्पत्यजीवनविचारः, आत्महत्या-अकालमृत्यु-अल्पायु-तीर्थमृत्यु-दीर्घायुयोगाः, वर्ष-मास-तिथि-शुभाशुभज्ञानम्, ग्रन्थकारवंशवर्णनम्,	१६	१८ होरा:	१
			आन्तरिकमूल्याइकनम् १. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तकार्यम् / प्रायोगिकम् २. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी / शास्त्रपरिचर्या ३. शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रवन्धनञ्च ४. उपस्थितिः $74\% = 01$ अइकः $76\%-70\% = 02$ अइकौ $81\%-74\% = 03$ अइकाः $86\%-90\% = 04$ अइकाः ९१% तः अधिकम् = ०५ अइकाः ।	अइका: ०५ अइका: ०५ अइका: ०५ अइका: ०५ २०		

सहायक पुस्तकानि-

- 1. सचित्र-सामुद्रिक-रहस्यम्
- 2. हस्तसंजीवनम्
- 3. सुबोध हस्तरेखा
- 4. हस्तरेखा शास्त्र का वैज्ञानिक विवेचन
- 5. वृहद् हस्तरेखा शास्त्र

- डॉ. कालिका प्रसाद शर्मा विरचितम्
- श्री मेघविजयमणि विरचितम्
- डॉ. नारायण दत्त श्रीमाली
- विलियम जी बैनहम्
- डॉ. नारायण दत्त श्रीमाली

सत्रार्द्धम् : प्रथमम्

कक्षा - आचार्यः
विषयः - ज्योतिषम्
संहिता (भागः - I)

पत्रम् : पञ्चमम्

गूढाइकः	प्रश्नपत्र- क्रमाइकः	एककम्	पाद्यग्रन्थः - बृहत्संहिता (आदितः अगस्त्यचाराध्यायपर्यन्तम्)	पूर्णाइकाः	अवधिः	बेपोइकः
			पाद्याशः -	१००	१० होराः	५
		१	ग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य च परिचयः, उपनयनाध्यायः, सांवत्सरसूत्राध्यायः।	१६	१८ होराः	१
		२	आदित्यचाराध्यायः, चन्द्रचाराध्यायः, राहुचाराध्यायः, भौमचाराध्यायः।	१६	१८ होराः	१
		३	बृधचाराध्यायः, बृहस्पतिचाराध्यायः।	१६	१८ होराः	१
		४	शुक्रचाराध्यायः, शनैश्चरचाराध्यायः।	१६	१८ होराः	१
		५	केतुचाराध्यायोऽगस्त्यचाराध्यायश्च।	१६	१८ होराः	१
1003.5	पञ्चमम्		आन्तरिकमूल्याइकनम् १. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तकार्यम् / प्रायीगिकम् २. शारससन्धदसंगोष्ठी / शास्वपरिचय ३. शिक्षणसोत्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च ४. उपस्थितिः $75\% = 01$ अड्का: $76\%-80\% = 02$ अड्कौ $81\%-85\% = 03$ अड्का: $86\%-90\% = 04$ अड्का: 91% तः अधिकम् = ०५ अड्का:	अड्का: ०५ अड्का: ०५ अड्का: ०५ अड्का: ०५ २०	-	-

सहायक पुस्तकानि -

- ✓ 1. बृहत्संहिता
- 2. बृहत्संहिता
- ✓ 3. बृहत्संहिता
- 4. संस्कृत वाङ्मय का बृहद् इतिहास (ज्योतिष खण्ड) - बलदेव उपाध्याय, उत्तर प्रदेश संस्कृत संस्थान, लखनऊ
- 5. बृहत्संहिता
- अच्युतानन्द ज्ञा, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी
- भट्टोत्पली टीका, अच्युतानन्द ज्ञा, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी
- नर्वदेश्वर तिवारी, भारतीय विद्या प्रकाशन, नई दिल्ली
- डॉ. संगीता सिंह विद्यालङ्कार, सत्यम पब्लिशिंग हाऊस, नई दिल्ली